

Fondator:

Mitropolitul
ANDREI
ȘAGUNA

1853

Nan-Ioan
Str. A. Sever 27
Sibiu

Telegraful Român

FOAIE EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A SIBIULUI

Anul 149

SIBIU

1 august

Nr. 29-30

2001

SCHIMBAREA LA FAȚĂ

mentului petrecut pe muntele Taborului când Mântuitorul Hristos s-a schimbat la față înaintea celor trei ucenici ai Săi.

Acest eveniment petrecut înaintea Sfinților Patimi ale Mântuitorului este istorisit pe larg de către trei dintre sfinții evangheliști și a-nume: Matei 17, 1-9; Marcu 9, 2-9 și Luca 9, 28-36.

Înainte de Patima Sa, știind ce i se va întâmpla în Ierusalim, Mântuitorul Hristos i-a întrebat pe ucenicii săi: „Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?” (Matei 16, 13). La răspunsul lor variat Mântuitorul le adresează și lor, ucenicilor, aceeași întrebare: „Dar voi cine ziceți că sunt?” (Mt. 16, 15), întrebare la care Sf. Ap. Petru, în numele colegiului apostolilor, răspunde: „Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu” (Matei 16, 16).

După acest episod, Mântuitorul le vestește ucenicilor Săi apropiata Sa patimă, răstignire și înviere, la care același apostol Petru îl dojenește, zicându-i: „Fie-ți milă de Tine, să nu ți se întâmple ție aceasta” (Matei 16, 22).

Pentru a-i încredința pe ucenicii Săi de dumnezeirea Sa, Mântuitorul Hristos se schimbă la față înaintea a trei dintre aceștia: Petru, Iacob și Ioan pe muntele Taborului din Galileea, când „a strălucit fața lui ca soarele iar veșmintele lui s-au făcut albe ca lumina” (Matei 17, 2). Lumina pe care au văzut-o apostolii în munte strălucind este slava lui Dumnezeu și pe care Ioan evanghelistul o mărturisește în prologul Evangheliei sale: „și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl plin de har și de adevăr” (Ioan 1, 14).

Ea este în același timp „energia necreată” de care vorbesc sfinții părinți, energie care vine de la Dumnezeu direct prin „Soarele dreptății”, care este Hristos Domnul. Apostolii văd în munte pe Dumnezeu și Omul pe Creatorul și răscumpărătorul întregii făpturi și a întregii creații.

Apostolii îl văd apoi pe Mântuitorul vorbind cu două personaje celebre ale Vechiului Testament, cu Moise, primitorul Legii pe Muntele Sinai, și cu Ilie, proorocul cel mult râvnitor pentru dreapta credință în Israel. Moise și Ilie au fost martorii schimbării la

(Continuare în pag. a 2-a)

† VISARION RAȘINĂREANU
Episcop vicar
Sibiu

Cărturari sibieni de altădată:

Constantin Stejar - „căpitan chesaro-regesc în penziune”

Sunt prea mulți „anoni” sibieni care ar merita să fie cunoscuți de generațiile de mai târziu, pentru că pilda vieții lor merită să fie urmată — pe cât se poate — și de cei de azi. Unul dintre aceștia a fost „jinarul” Constantin Stejar — cum semna el, — care a slujit o vreme în armata habsburgică, dar mai mult și-a slujit neamul său din Transilvania asuprită de străini.

Constantin Stejar s-a născut la 16 mai 1814, în familia unui țaran — „grănicer” din Jina. Va fi deprins primele cunoștințe de carte la școala „poporală” de pe lângă biserica din sat, apoi la „școala militară” din Orlat, în care erau primiți fiii „grănicerilor” din Regimentul român de graniță de aici, din Orlat. Dovedindu-se a fi un tânăr capabil, conducerea Regimentului l-a trimis cu o bursă — pentru doi ani — la Laibach (azi Liubliana, în Slovenia) și la Viena, pentru a face studii de pedagogie. Reintors acasă, a fost numit învățător la școala din Orlat, iar în 1834 la cea din Jina. Probabil, în paralel a slujit și în cadrul „Regimentului de graniță” de la Orlat, pentru că în 1849, deci în plină revoluție antikossuthistă, a fost avansat la gradul de sublocotenent, în cadrul Regimentului respectiv. Dar după doi ani, deci în 1851, Regimentul a fost desființat, iar Constantin Stejar transferat la „Regimentul de linie 46”, cu gradul de locotenent, probabil la Sibiu; peste câțiva ani a fost a-

vansat la gradul de căpitan, iar în martie 1863 pensionat, în Sibiu, la vârsta de 49 de ani.

De acum înainte, proaspătul „căpitan chesaro-regesc (sau crăiesc) în penziune” se va implica cu toată energia în slujba neamului său. Astfel, în 1864, în cadrul unei Adunări a reprezentanților foștilor grăniceri români din Regimentul de graniță, a fost ales președinte al „comitetului pentru administrarea fondului școlar grăniceresc”, funcție pe care a deținut-o până în 1871, când a fost ales în locul său colonelul pensionar baronul David Urs de Margina. După moartea acestuia (1897), Constantin Stejar a fost reales ca „prezident”; în 1902, din cauza vârstei prea înaintate, a renunțat la această funcție, dar adunarea generală din acel an l-a proclamat în unanimitate ca „prezident onorâr

pe viață” al Comitetului administrativ al fondului școlar. În această calitate, a dus o muncă neobosită pentru susținerea școlilor zise „grănicerești”.

În 1861, deci încă pe când era militar activ, s-a numărat printre membrii fondatori ai „Asociațiunii transilvane pentru literatură și cultura poporului român din Transilvania” (Astra). Între anii 1865—1883, a fost „cassarul” As-

trei. Apreciat de mitropolitul Andrei Șaguna, la 1 septembrie 1864 a fost numit „inspector” la Institutul teologic-pedagogic din Sibiu, o funcție care corespunde cu cea de „administrator de imobil și de internat”, în termenii de azi, pe care a deținut-o până la 1 septembrie 1876. A avut astfel ocazia să cunoască

(Continuare în pag. a 2-a)
Pr. MIRCEA PĂCURARIU

Ultimul praznic împărătesc din cuprinsul anului bisericesc este Schimbarea la Față a Mântuitorului Hristos, zi prăznuită în fiecare an la 6 august, deci în plină vară.

Grecii o numesc „Metamorfosis” și i-au închinat numeroase biserici și mănăstiri mai ales la Sf. Munte Athos, la Meteora și în alte părți ale țării, neamurile slave o denumesc „Preobrozjenia” iar latinii o cunosc sub numele de „Transfiguratio Domini”.

Din antichitatea creștină se știe că ea a fost instituită în amintirea inaugurării bisericii ridicată pe muntele Tabor din Țara Sfântă de către Sfânta împărăteasă Elena în sec. al IV-lea al erei creștine.

Documente certe despre includerea acestei sărbători în calendar avem în sec. V, când ea este amintită în predicile lor de către patriarhul Proclu al Constantinopolului, Chiril al Alexandriei și Papa Leon cel Mare. Sfântul Andrei, episcopul Cretei, autorul celebrului Canon de pocăință ne-a lăsat o frumoasă predică închinată acestui măreț praznic.

În Apus ea a fost generalizată de către Papa Calist al III-lea fiind legată de biruința câștigată de oștile creștine asupra turcilor în urma bătăliei de la Belgrad din anul 1456. Praznicul este închinat în întregime eveni-

Prof. dr. Nicolae Paulescu (1863-1931)

„o viață închinată lui Dumnezeu și științei românești”

— la 70 de ani de la moartea sa —

În valul mereu curgător al vieții răsar bărbați, care în durata unor zile mai puține „trăiesc mult”, strălucind la locul unde Providența divină și vrednicia lor i-a așezat prin înțelepciunea minții, prin frumusețea caracterului și bogăția faptelor bune.

Din sânul poporului român, în decursul timpului, s-au ridicat oameni de seamă, adevărate genii, comori de gândire și de frumusețe morală. Caracteristica dominantă a adevăratului om de cultură, de știință a fost religiozitatea — a crezut în Dumnezeu. M. Eminescu, V.V. Voiculescu, C. Brâncuși, N. Titulescu, G. Enescu, N. Iorga, L. Blaga și alte mari personalități românești — au fost „oameni religioși”. Dumnezeu a vorbit prin creațiile minții, ale mâinilor și descoperirilor lor.

Indiferent de vârstă, formație intelectuală, omul — mai ales în zilele noastre — are nevoie de modele de urmat, oameni morali, modești, toleranți. Oameni care la rândul lor au avut

ca modele pe Hristos și învățătura Sa.

Drum greu de urmat, cale spinoasă, aspră, să nu te abați nici la stânga, nici la dreapta. Satisfacțiile sunt numai pentru acei ce urmează acest drum, pentru acel care își împletește aspirațiile vieții cu credința în Dumnezeu.

Prof. Dr. Nicolae Paulescu — a fost în acest sens un model demn de urmat pentru omul iubitor de cultură. Ca om de știință, savantul român a fost însuflețit de flacăra nestinsă a credinței în Dumnezeu.

Istoricul Nicolae Iorga îl caracterizează astfel pe prof. Paulescu: „A trăit ca un mucenic și a murit ca un sfânt. Înfățișează în chipul cel mai expresiv pe învățatul român, așa cum îl fac cele mai bune tradiții ale țării noastre”. A fost icoană a adevăratului „Om” pentru care știința este scara către Dumnezeu și oglindirea duhului românesc în lucrurile Adevărului.

Prof. Dr. Nicolae Paulescu face parte din elitele

intelectuale și morale ale țării noastre. Inzestrat cu o inteligență pătrunzătoare, o mare putere de muncă, încă din anii de școală s-a impus prin însușirile sale excepționale.

Primul care a găsit în El „genialitatea” a fost prof. Lancereaux — una din gloriile științei medicale franceze, clinician incomparabil și neîntrecut astmo-patologist, pe lângă care s-a format și despre care s-a spus „că omenirea n-a avut medic mai mare ca Lancereaux”.

Nicolae Paulescu a lucrat ca medic internist — alături de marele maestru. A susținut trei doctorate: în Medicină (1897), în Științele Naturale (1899) și în Chimie organică (1901). Refuzând o catedră la Universitatea din Freiburg se întoarce la București, fiind numit profesor de Fiziologie la Facultatea de Medicină din capitala țării.

Opera lui științifică se sintetizează în două tratate de mare răsunet în lumea medicală: Traite Medicines — 5 vol. și Traite de Psy-

chologie medicale — 3 vol. A publicat lucrări de popularizare, spre ex.: Cele patru patimi și remediile lor, Instincte sociale, Patimi și conflicte, etc.

Prof. Dr. Nicolae Paulescu este cel care a descoperit medicamentul tratării diabetului, care este insulina. Această reușită i-a adus bucurii dar și amărăciuni. Descoperirea românească a insulinei și-au însușit-o trei medici biochimisti canadieni, care au primit în anul 1923 premiul Nobel pentru Chimie.

Oamenii (de știință) de specialitate au recunoscut după 50 de ani prioritatea și paternitatea acestei epocale descoperiri și extraordinara ei valoare științifico-medicală.

Treizeci și unu de ani prof. Nicolae Paulescu s-a mistuit pe altarul științei medicale românești, împărțind învățăceilor săi cunoștințele și înflăcărea inimii sale spre a-i forma

(Continuare în pag. a 6-a)

Pr. EUGEN GOIA

Comunicat de presă

În zilele de 4-5 iulie a.c., la Reședința patriarhală, sub președinția Prea Fericitului Părinte Patriarh Teoctist, s-au desfășurat lucrările Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Dintre problemele abordate și hotărârile luate menționăm:

— aprobarea hotărârii Consiliului Național Bisericesc de elaborare, prin consultarea cultelor religioase recunoscute, a unui regulament de aplicare a legii 103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea și valorificarea obiectelor de cult;

— aprobarea ridicării la rang de mitropolie a Arhiepiscopiei Ortodoxe Române pentru Europa Centrală și Meridională la propunerea Adunării eparhiale a acesteia;

— alegerea Prea Cuviosului Protosinghel Varsanufie Gogescu, cu titulatura „Prahoveanul”, în cel de al doilea post de episcop vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor;

— alegerea Prea Cuviosilor Arhimandriți Gurie Georgiu, cu titulatura „Strehăianul” și Nicodim Nicolăescu, cu titulatura „Gorjeanul”, ca episcopi vicari ai Arhiepiscopiei Craiovei;

— alegerea Prea Cuviosului Ieromonah Siluan Ciprian Span, cu titulatura „Marsilianul” în postul de episcop vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române pentru Europa Centrală și Meridională;

— aprobarea înființării în centrele universitare București, Iași și Cluj-Napoca a câte unei comisii locale mixte de bioetică, alcătuite din teologi și oameni de știință, în perspectiva constituirii Comisiei Naționale Consultative a Bisericii Ortodoxe Române pentru probleme de bioetică;

— aprobarea demersurilor privind îmbunătățirea salarizării personalului clerical și neclerical din unitățile bisericesti;

— aprobarea propunerii Arhiepiscopiei Iașilor ca Facultatea de Teologie din Iași să poarte numele părintelui Dumitru Stăniloae;

— au mai fost aprobate măsuri privind îmbunătățirea calității învățământului teologic și predării religiei în școlile publice;

— au mai fost discutate diferite aspecte privind canonizarea unor sfinți români, comunitățile ortodoxe românești din jurul granițelor țării și Diaspora, participări ale unor membri ai Sf. Sinod și a altor teologi ortodocși români la întruniri internaționale pan-ortodoxe și ecumenice, alte probleme curente ale vieții bisericesti interne și externe.

În legătură cu controversalele din aceste zile referitoare la legea privind accesul la dosarele fostei Securități, Sfântul Sinod admite că un preot sau altul a putut să cedeze presiunilor din perioada dictaturii comuniste și să accepte să devină informator al Securității, dar respinge categoric postulul că această colaborare presupune deconspirarea secretului spovedaniei. Taina Mărturisirii este spațiul ermetic al duhovnicului, în care nici o instituție — inclusiv autoritatea episcopului — nu are dreptul și nici posibilitatea să pătrundă. Cerând exceptarea preoților de la „legea Ticu”, Sfântul Sinod apără Taina Mărturisirii ca instituție sacră și intangibilă, precum și autonomia cultelor care au propriile lor instanțe de judecată canonică și morală.

BIROUL DE PRESĂ ȘI COMUNICAȚII
AL PATRIARHIEI ROMÂNE

Harismă și putere: vocabula „Io” în titulatura domnilor români

În titulatura domnitorilor români din secolele XIV—XIX figurează în documente, în sigilii și pe monede, înaintea numelui de botez al domnitorului, vocabula *Io* sau *Ioan* (întreg sau prescurtat). Asupra originii și sensului ei, discuția a început încă din secolul al XVI-lea, la ea intervenind atât istorici români, cât și străini, de talia și suprafața intelectuală a unui I. Sommer sau Balthasar Walther. O întâlnim în Țara Românească, în anul 1330, în titulatura lui Basarab I (cca 1310—1352), sub forma *Basarab Ioanco*, iar mai târziu și în Moldova, venită, desigur, de la sud de Milcov, prin Biserica. De altfel, vocabula *Io* nu este întâlnită doar în hrisoavele moldo-valahe, ci și în documentele altor popoare, din vecinătate, ca în cazul bulgarilor, începând cu secolul al XI-lea și în cel al sârbilor, din secolul al XIV-lea.

În interpretarea vocabulei s-au emis, în mare, trei opinii, acestea constituindu-se, de fapt, în expresii a trei curente de gândire istorică. Conform primei opinii, *Io* — *Ioan* ar veni de la numele lui Ioniță Așan (*Kaloioannes*), din dinastia omonimă, a Asăneștilor, cunoscută dinastie a Imperiului romano-bulgar din secolele XII—XIII. Acest nume ar fi ajuns titlu — cum a fost cel de *Caesar* în Imperiul Roman și într-o primă perioadă a celui Bizantin sau precum titlurile imperiale de *Augustus*, din Roma antică și *Kaiser* (variantă germanizată a latinescului *Caesar*) —, opinie adoptată de o serie de istorici, dintre care ne rezumăm să-i menționăm pe Samuil Micu și pe Bogdan Petriceicu Hașdeu. Argumentul care o invalidează este faptul că particula *Io* apare în documentele bulgarilor în 1018, cu mult înainte de domnia lui Ioniță Așan (1197—1207).

Cât despre tradiția imperială, Sf. Constantin, care în calitate de împărat a desființat sistemul tetrarhiei, păstrează calificativul *caesar* în titulatura imperială, dar înființează și o demnitate cu acest nume, fără o funcție precisă. Din acest moment, demnitatea este acordată fiilor împăratului și, obligatoriu, moștenitorului tronului înainte de încoronare. Paralel, titlul este primit și de ginerii împăratului ori de alți membri ai familiei imperiale: tată, frate, unchi, nepoți. Până la venirea Comnenilor la putere, în 1081, cezarul este cel mai înalt demnitar în stat. După ce Alexius Comnenul creează, pentru fratele său Isaac, titlul de *sebastocrator*, pe care îl plasează imediat după cel suprem, titlul de cezar cade pe cel de-al treilea loc. Când Manuel Comnenul (1143—1180) introduce demnitatea de *despot*, demnitatea de *caesar* mai coboară o treaptă pe care rămâne până la sfârșitul Imperiului. Titlul a fost acordat și khaganului bulgar, la începutul secolului al VIII-lea, sfârșind prin a deveni cel oficial al suveranilor bulgari, sub forma de *țar*, din momentul creștinării lui Boris.

Conform celei de a doua variante, susținută în special de către Dionisie Fotino, *Io* — *Ioan* n-ar fi altceva decât pronumele personal *eu*, în forma populară *io*, care corespunde perfect

cu pronumele italian și portughez *io*. Această opinie este anulată de faptul că nu aduce argumente în privința prezenței lui *Io* în textele slave.

O a treia opinie — pe care autorul acestor rânduri o crede cea mai apropiată de realitate — susține că vocabula în discuție a fost împrumutată, prin intermediul Bisericii Ortodoxe, din cancelaria bizantină, unde figura în subscrierea documentelor imperiale. A fost adoptată în cancelaria bulgară, apoi o găsim în cancelariile cnezilor și despoților sârbi, precum și cele ale Țărilor Române. În context, menționăm faptul că la formațiunile politice medievale ale „slavilor de sud” (*iugo-slavilor*), titlul de *cneaz* era echivalentul celui de *prinț*, spre deosebire de români (în special cei din Transilvania), unde cnezii formau nobilimea (nu boierimea) mică. Ulterior, titlul prințiar de *cneaz* a fost înlocuit la sârbi cu cel de *despot*, primul care a făcut această „mutare”, în 1402, fiind Ștefan Lazarevici (1389—1427). Păreră conform căreia avem de-a face cu un împrumut, prin intermediul Bisericii Ortodoxe, din cancelaria bizantină a fost întărită de D.P. Bogdan cu argumentul că prescurtarea *Io* apare cu aceeași grafie în actele solemne bizantine și în cele slavo-române. Numismatul Emil Vărtosu precum și o serie întreagă de medievisti amplifică supoziția, arătând că vocabula respectivă, prescurtată a numelui grecesc *Ioan*, cel *dăruit de Dumnezeu* (cu domnia) sau *cel ales de Dumnezeu* (spre a domni) a fost un titlu acordat domnilor la ungerea lor de către Biserica. Aceasta arată că nu avem de-a face cu un simplu *decalc paleografic* — cum, cu eleganță, se exprimă Aurelian Sacerdoteanu — ci cu o expresie încărcată de valoare simbolică, în concordanță cu concepția medievală asupra domniei și cu caracterul harismatic, de origine divină, al puterii domnești.

Vocabula *Io* a fost atât de intim legată de persoana domnitorului, încât rămânea integrată în numele lui chiar și după moarte. Ea se adăuga și la numele moștenitorului prezumtiv al tronului, în situația în care, în Țările Române, nu se aplica principiul primogeniturii (primul născut urmează la tron), căci domniile erau ereditare-elective, în sensul că toți urmașii masculini ai domnului — legitimi și ilegiti (naturali) — aveau acces la tron, cu condiția să nu fie *însemnați* (ciungi,

cocoșați, orbi, cu nasul tăiat etc.). În terminologia epocii, urmașii masculini legitimi ai unui părinte — voievod, boier sau om simplu — erau numiți *feciori*, în timp ce ilegitiții (bastarzii) erau numiți *copii*. Pentru că terminologia nu a intrat în sfera preocupărilor noastre, nu putem prezenta la câte popoare din Peninsula Balcanică s-a mai folosit acest sistem, dar știm cu certitudine că în limba croată contemporană, *copil* (pronunțat ca în românește) înseamnă *bastard*.

Având la dispoziție precizările de mai sus, nu trebuie să ne mire faptul că au fost cazuri când vocabula *Io* — *Ioan* apărea nu numai la moștenitorul prezumtiv al tronului, ci și la toți *feciorii* domnului. Prin exces — ca să nu spunem prin abuz, cum pe bună dreptate se exprimă Petre Strihan — titulatura a ajuns în titulatura unor soții de domni, ca Stanca, doamna lui Mihai Viteazul (1592—1601), Marghita a lui Simion Movilă (1600 — iunie 1601; după 15 sept. 1601—1602 în Ț. Românească; 1606—1607 în Moldova), ba chiar a unor fiice de domn, ca Maria, fiica lui Petru Șchiopul (1574—1577; 1578—1579; 1582—1591). De altfel, vocabula a figurat statornic în titulatura domnilor români timp de cinci secole, până în 1828. În Moldova, vocabula *Io* — *Ioan* a fost schimbată uneori, și numai în actele latine, cu pronumele *nos* (*noi*), în special în vremea faniotilor.

Între 1828 și 1834, Țările Române s-au aflat sub ocupație țaristă, perioadă ce corespunde cu introducerea *Regulamentelor organice*, ce erau statute de guvernare ale Moldovei și Țării Românești, întocmite sub îndrumarea generalului rus Pavel Kiseleff, comandantul trupelor de ocupație, rămase după războiul ruso-turc din 1828—1829. În acel moment, Basarabia nu mai făcea parte din trupul Moldovei, ea fiind răpită încă din 1812, prin Pacea de la București, care încheia războiul ruso-turc din 1806—1812. Din acest motiv, un grup de boieri moldoveni au cerut audiență lui Kiseleff în problema Basarabiei. Aflând despre ce este vorba, generalul, fără să-i primească în audiență, a exclamat: *am să las moldovenilor doar ochii, să plângă!* În preajma zilei de 9 aprilie 1918, ziua Unirii Basarabiei cu România, unul dintre fruntașii politici români de pe acele meleaguri, octogenar, cu gândul la cuvintele lui Kiseleff, și-a ex-

primat sentimentele folosindu-se de cuvintele dreptului Simeon: *Acum liberază pe robul Tău, Stăpâne, în pace, după cuvântul Tău, căci văzură ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor: lumină spre descoperirea neamurilor și slavă poporului Tău, Israel.* Și să nu uităm că atunci când moare un bătrân, arde o bibliotecă...

Românii au ținut la vocabula adusă de noi în discuție, vocabula care, prin harisma și prin aura ei, constituia un element de tradiție al monarhiei românești. De aceea, în 1859, s-a încercat reintroducerea ei în titulatura legală a domnitorului Alexandru Ioan Cuza, iar la 1866, în cea a domnitorului Carol I, încercare nereușită, poate și datorită faptului că monarhia secolului al XIX-lea, prin caracterul ei constituțional, era diferită de cea medievală, autoritativă sau cu pretenții de autoritativitate.

1. *Instituții feudale din Țările Române. Dicționar*, București, 1988, p. 233.
2. St. Brezeanu, *O istorie a Imperiului Bizantin*, București, 1981, pp. 220 și 222.
3. *Instituții*, p. 234.
4. *Idem*.

Dr. CONSTANTIN ITTU

Concert vocal-sinfonic extraordinar cu participarea Corului Universității „Lucian Blaga” din Sibiu (Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna”)

Joi, 28 iunie 2001, Sala Cercului Militar din Sibiu a fost gazda unui *Concert vocal-sinfonic extraordinar*, prilejuit de închiderea Stagiunii de concerte 2000-2001 a Filarmonicii de Stat din Sibiu.

Desfășurat sub bagheta experimentată a Maestrului Petre Șbârcea, programul concertului a cuprins în prima parte a sa *Sinfonia nr. 41*, în Do major, „Jupiter”, K 551 din creația lui W.A. Mozart, iar în partea a doua *Missa înconronării*, a aceluiași compozitor. Soliștii concertului au fost soprana Carmen Gurban, mezzo-soprana Iulia Merca, tenorul Dumitrie Saleno și basul Mircea Sâmpetean, care au susținut cu brio părțile solistice ale Missei.

Surpriza și totodată revelația serii a constituit-o Corul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, format în cea mai mare parte din membrii corului mixt al

Facultății de Teologie „Andrei Șaguna”, pregătit de către Asist. Drd. Sorin Dobre. După o serie de alte succese obținute la diferite festivaluri și concursuri corale (ultimul fiind Premiul I la Concursul de muzică sacră de la Orăștie — decembrie 2000), formația condusă de tânărul dirijor — cadru didactic al Facultății de Teologie „Andrei Șaguna” — și-a dovedit încă o dată valoarea deosebită prin maniera strălucită cu care a susținut părțile corale ale Missei înconronării de W.A. Mozart.

Buna primire atât din partea publicului cât și din partea specialiștilor ne îndreptățește să sperăm într-o continuare cât mai fructuoasă a colaborării Corului Universității „Lucian Blaga”, în particular a Facultății de Teologie „Andrei Șaguna”, cu instituțiile muzicale sibiene.

Pr. VASILE GRĂJDIAN

PROGRAMARE DE CONCURS

În condițiile obișnuite de concurs publicăm spre ocupare următoarele parohii vacante:

PROTOPOPIATUL ORTODOX ROMÂN SĂLIȘTE

— Parohia ortodoxă română ACILIU - la transferări
Termen de concurs: 1 iulie — 1 august 2001

PROTOPOPIATUL ORTODOX ROMÂN FAGĂRAȘ

— Parohia ortodoxă română ȘERCAIA I - la transferări
Termen de concurs: 1 iulie — 1 august 2001

Cei care doresc să ocupe aceste posturi își vor înainta cererile termenul legal la Of. Protopopești anexând adeverințe cu certificatul de la cursurile de îndrumare.

După expirarea termenului de concurs Of. Protopopești ne vor înainta urgent dosarele cu cererile candidaților.

P.C. protopopi sunt îndrumați să verifice cererile candidaților în care se vor menționa: vechimea în funcția anterioară, examene absolvite, situația socială (domiciliul, copii, părinți, locul de muncă al soției, etc.).

Cererile care nu cuprind aceste puncte sau nu au actele doveditoare ale acestor puncte, nu vor fi luate în considerare la desfășurarea concursului.

Vechimea în preoție trebuie să fie de minimum 5 ani la transferări. Nu se primesc dosare din alte Eparhii.

Termen de contestație: 15 zile de la data numirii.

† ANTONIE
Arhiepiscop și Mitropolit

Pr. SIMION SĂSAUJAN
Consilier ad-tiv bisericesc

Constantin Stejar

(Urmare din pag. 1)

mulți viitori preoți și învățători ai satelor românești de altădată. După el, funcția respectivă a fost deținută, pentru perioade mai scurte, de câțiva profesori tineri ai Institutului, chiar dintre cei care obținuseră doctoratul: Simion Popescu, Ioan Crișan, Dimitrie Cunțan, Ioan Stroia, Timotei Popovici sau profesorul Ștefan Iosif, tatăl poetului, Augustin Bena, viitorul mare compozitor, dirijor și profesor și alții.

În 1870 a fost ales „asesor consistorial” (consilier n.n.),

în „Senatul episcopesc” și „cassar la Consistoriul arhiepiscopal”, funcții pe care le-a onorat cu multă dăruire, până în 1888: i-a urmat în această slujbă cinstitoare un alt „căpitan chesaro — regeșc în penziune”, Pantaleon Lucaș.

În afară de aceste slujbe, Constantin Stejar a mai activat în „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român”, în „Reuniunea socialilor români”, în „Reuniunea română de agricultură” din județul Sibiu, creată de Eugen Brote, în „Casina română și germană”, în „Comitetul pentru înfrumusețarea orașului”, toate la Sibiu, și altele. Oricând era gata să ajute cu cuvântul, dar mai ales cu sume de bani, când era nevoie. Într-un necrolog publicat la moartea sa, în „Telegraful Român”, puteau fi citite și aceste rânduri emoționante: „Nu numai că a jertfit din puștină ce a avut, făcându-se membru la multele corporațiuni amintite, dar nu era scop filantropic la care să nu fi contribuit. Câți studenți bravi, câți necăjiți n-au ieșit mângâiați de la el, care, cu inima lui caldă, avea totdeauna o mână deschisă pentru cel ce-i cerea ajutorul!”

Foarte înaintat în vârstă, în 1907 s-a retras în Jina natală, unde a trăit în

casa preotului Nicolae Vlad Stejar (absolvent de teologie în 1905), pe care l-a crescut și l-a adoptat. Acolo a și murit, la 17/30 octombrie 1909, în vârstă de 95 de ani. Comitetul fondului școlar grăniceresc a hotărât „ca în loc de cunună pe sicriul său” să se facă donații de 20 de coroane catedralei din Sibiu, Muzeului etnografic al Astrei, Societății de lectură a teologilor sibieni, Reuniunii meseriașilor, iar 30 de coroane Școlii primare din Jina. Iată cum știau cei de atunci să cinstească memoria înaintașilor, dar să se și implice în problemele culturale și sociale ale neamului lor!

Constantin Stejar merită din plin prețuirea posterității pentru tot ceea ce a dăruit poporului din care s-a ridicat, culturii românești și Bisericii ortodoxe. Fiul său adoptiv, preotul Nicolae Vlad Stejar, i-a ridicat un frumos monument funerar, în cimitirul satului, în care sunt consemnate câteva date biografice și demnitățile de care a fost învrednicit în viață.

Ce bine ar fi dacă o stradă din Sibiu (poate chiar actuala stradă „Jina”) ar purta numele însuflețitului patriot român Constantin Stejar!

Schimbarea la Față

(Urmare din pag. 1)

față a lui Iisus și temeiuri ale dumnezeirii Lui. Ei stău acolo pe munte și văd Lumina, deoarece în timpul vieții lor pe pământ ca și Isaia proorocul au fost singurii oameni cărora le-a fost îngăduit de Dumnezeu să-L vadă. (Ieșire 33, 18-23, I Regi 19, 9-13).

La Schimbarea la Față se produce și o epifanie a Treimii la fel ca și la Botezul Domnului în Iordan: „Și iată un nor luminos i-a umbrat pe ei și iată glas din nor zicând: „Acesta este Fiul Meu cel Iubit în Care am binevoit; pe acesta să-L ascultați” (Matei 17, 5). Norul luminos este Sfântul Duh care luminează și însuflețește totul, căci numai prin Sfântul Duh omul poate să-l contemple pe Dumnezeu și să intre în comuniune cu El. Praznicul Schimbării la Față a Domnului

este o pregustare a Slăvitei Sale Învieri dar și o anticipare a Celei de a doua Sa Veniri întru Slavă „Când va judeca viii și morții”. Și pentru noi, cei de astăzi, ziua aceasta este o zi de lumină, de bucurie și de har căci prin viață curată și primeniți sufletește ne apropiem de Izvorul vieții și al Luminii celei neînserate pentru a ne împărtăși cu El și prin El de întreaga Sfântă Treime.

Să ne urcăm și noi deci în Taborul cel duhovnicesc pentru a contempla cu ochii minții și ai trupului nostru pe Hristos cel ce se schimbă la față în fiecare zi pe masa Sfântului altar și să ne îndulcim de cina Lui euharistică primind „Lumină din Lumină” până când „va străluci ziua și Luceafărul va răsări în inimile noastre” (II Petru 1, 19). AMIN.

UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA“ SIBIU
Facultatea de Teologie Ortodoxă

„Andrei Şaguna“

Str. Mitropoliei 20, Sibiu, Cod 2400, România
Tel.: 004 (0)69 210530; Fax: 004 (0)69 215905;

ADMITEREA 2001

SPECIALIZĂRILE FACULTĂȚII

1. Teologie Pastorală

Durata: 4 ani - zi
5 ani - frecvență redusă (preoți, călugări, a doua facultate etc.)
Locuri zi: 50 fără taxă
Locuri frecvență redusă: 50 cu taxă

Discipline de concurs:

- aptitudini muzicale și dicție (pentru absolvenții de liceu) - Probă eliminatorie
- control medico-psihologic - Probă eliminatorie
- Dogmatică (33%) - Probă scrisă
- Istoria Bisericii Române (33%) sau Limba Română (la alegere) - Probă scrisă
- Media de bacalaureat (33%)

2. Teologie Litere

Limba și literatura română

Durata: 4 ani - zi
Locuri zi: 10 fără taxă
15 cu taxă

Discipline de concurs:

- aptitudini muzicale și dicție (pentru absolvenții de liceu) - Probă eliminatorie
- control medico-psihologic - Probă eliminatorie
- Dogmatică (33%) - Probă scrisă
- Limba și literatura română (33%) - Probă scrisă
- Media de bacalaureat (33%)

3. Teologie Litere

Limbă și literatură străină

(engleză, franceză, germană)

Durata: 4 ani - zi
Locuri zi: 10 fără taxă
15 cu taxă

Discipline de concurs:

- aptitudini muzicale și dicție (pentru absolvenții de liceu) - Probă eliminatorie
- control medico-psihologic - Probă eliminatorie
- Dogmatică (33%) - Probă scrisă
- Limba și literatura străină (40%) - Probă scrisă
- Media de bacalaureat (20%)

4. Teologie Asistență socială

Durata: 4 ani - zi
Locuri zi: 10 fără taxă
15 cu taxă

Discipline de concurs:

- aptitudini muzicale și dicție (pentru absolvenții de liceu) - Probă eliminatorie
- control medico-psihologic - Probă eliminatorie
- Dogmatică (33%) - Probă scrisă
- Psihologie (33%) - Probă scrisă
- Media de bacalaureat (33%)

5. Teologie Istorie

(Specializare propusă pentru obținerea aprobării de funcționare provizorie)

Durata: 4 ani - zi
Locuri zi: 8 fără taxă
17 cu taxă

Discipline de concurs:

- aptitudini muzicale și dicție (pentru absolvenții de liceu) - Probă eliminatorie
- control medico-psihologic - Probă eliminatorie
- Dogmatică (33%) - Probă scrisă
- Istoria românilor (33%) - Probă scrisă
- Media de bacalaureat (33%)

6. Teologie Patrimoniu - Conservarea și restaurarea operelor de artă

(Specializare propusă pentru obținerea aprobării de funcționare provizorie)

Durata: 4 ani - zi
Locuri zi: 7 fără taxă
13 cu taxă

Discipline de concurs:

- aptitudini muzicale și dicție (pentru absolvenții de liceu) - Probă eliminatorie
- control medico-psihologic - Probă eliminatorie
- Dogmatică (33%) - Probă scrisă
- Desen (33%) - Probă scrisă
- Mapă interviu
- Media de bacalaureat (33%)

STUDII POSTUNIVERSITARE

CICLUL DE STUDII APROFUNDATE

Condiție de înscriere:
— media de licență minim 8,00
Condiție pentru a fi declarat ADMIS:
— media minimă la concurs 8,50

Secția biblică

Durata: 1 an
Locuri zi: fără taxă
și cu taxă
Discipline de concurs:
— Vechiul Testament
— Noul Testament

Secția istorică

Durata: 1 an
Locuri zi: fără taxă
și cu taxă
Discipline de concurs:
două materii la alegere din
— Istoria Bisericii Române
— Istoria Bisericii Universale
— Patrologie

Secția sistematică

Durata: 1 an
Locuri zi: fără taxă
și cu taxă
Discipline de concurs:
— Dogmatică
— Morală sau Istoria Religiiilor

Secția practică

Durata: 1 an
Locuri zi: fără taxă
și cu taxă
Discipline de concurs:
— Teologie liturgică
— Drept sau Catehetică

CALENDARUL ADMITERII - 2001

- Înscrierea:

20-25 august 2001
între orele 8,30-14,00
la sediul Facultății de Teologie

- Proba eliminatorie:

3 septembrie
ora 8,00

- Probe de concurs:

4 septembrie, ora 9,00
Dogmatică
5 septembrie, ora 9,00
Proba a II-a

CICLUL DE STUDII APROFUNDATE

- Înscrierea:

12-13 septembrie 2001
între orele 8,30-14,00
la sediul Facultății de Teologie

- Probe de concurs:

17-18 septembrie 2001

ACTE NECESARE LA ÎNSCRIERE:

- Diploma de bacalaureat sau adeverință de absolvire - în original (pentru absolvenții de liceu);
- Diplomă sau adeverință de absolvire a Seminarului Teologic - în original (pentru absolvenții de Seminar);
- Certificat de naștere - copie legalizată;
- Certificat de căsătorie (pt. femei) - copie legalizată;
- Certificat de botez - în original;
- Recomandarea preotului de parohie;
- Binocuvântarea ierarhului (de unde domiciliiază candidatul);
- Buletin de identitate;
- 4 fotografii tip buletin;
- Adeverință medicală (elib. de medicul de familie);
- Copie legalizată după diploma de licență (pentru cei care sunt licențiați ai unei facultăți de minim 4 ani);
- Adeverință de student - pentru cei care frecventază încă o facultate;
- Un dosar plic și 10 coli de hârtie format A4.

TAXA DE ÎNSCRIERE: 300 000 LEI
TAXA DE ȘCOLARIZARE: 250 USD/an

OFERTA EDUCAȚIONALĂ

- Dublă specializare profesională;
- Participarea la modulul pedagogic conferă dreptul licențiatului în Teologie, indiferent de secție, să predea ore de Religie;
- Frecventarea în paralel a cursurilor de la alte specializări ale facultății și consemnarea lor în foaia matricolă;
- Diplome recunoscute de Ministerul Educației și Cercetării și de Patriarhia Ortodoxă Română;
- Metode interactive de predare - învățare - evaluare;
- Suport pedagogic continuu, asigurat de către cadre didactice de specialitate;
- Cercuri științifice studențești și alte activități cu profil teologic și academic;
- Participări la sesiuni științifice și simpozioane naționale și internaționale;

— Acces la surse de documentare: biblioteca Facultății de Teologie „Andrei Şaguna”, cu peste 150 000 de titluri, Biblioteca Universitară, INTERNET etc.;

— Laboratoare dotate cu PC pentru editare de text;

— Burse și ajutoare sociale, în funcție de rezultatele obținute în sesiunile de examene;

— Burse de studii în străinătate, prin programele europene TEMPUS, SOCRATES etc.;

— Studii postuniversitare (Ciclul de studii aprofundate și Doctorat) în Teologie;

— Vizite de documentare la obiective de interes național: biserici, mănăstiri, muzee, monumente istorice, vestigii arheologice etc.;

— Condiții de cazare în Căminul Facultății de Teologie;

— Condiții de luare a mesei în Cantina Facultății.

Repartizarea locurilor subvenționate și cu taxă Pentru anul universitar 2001-2002

Nr. crt.	Specializarea	Locuri subvenționate	Locuri cu taxă	Total locuri
1.	Teologie Pastorală, 4 ani zi	50	—	50
	Teologie Pastorală, frecvență redusă, 5 ani (Preoți, personal monahal, a II-a facultate)	—	50	50
2.	Teologie Litere (Română), 4 ani zi	10	15	25
	Teologie Litere (Limbi străine), 4 ani zi	10	15	25
3.	Teologie Asistență socială, 4 ani zi	10	15	25
4.	Teologie Istorie, 4 ani zi (Specializare propusă pentru obținerea aprobării de funcționare provizorie)	8	17	25
5.	Teologie Patrimoniu (Restaurare), 4 ani zi (Specializare propusă pentru obținerea aprobării de funcționare provizorie)	7	13	20
Total general		95	125	220

DOGMATICĂ ORTODOXĂ

I. REVELAȚIA DUMNEZEIASCĂ

- Revelația naturală și supranaturală (Introducere; Revelația naturală; Revelația supranaturală; Posibilitatea Revelației);
- Căile de transmitere a Revelației supranaturale.
 - Sfânta Scriptură (Introducere; Inspirația Sfintei Scripturi; Lectura și tălcuirea Sfintei Scripturi);
 - Sfânta Tradiție (Introducere; Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție; Aspectul statornic și dinamic al Tradiției; Monumente și documente ale Sfintei Tradiții; Criteriile Sfintei Tradiții; Deosebirile interconfesionale; Scriptura, Tradiția și Biserica);

II. DUMNEZEUL UNUL ÎN FIINȚĂ

- Cunoașterea lui Dumnezeu (Cunoașterea naturală și supranaturală; Cunoașterea catafatică și apofatică; Cunoașterea lui Dumnezeu în împrejurările concrete ale vieții);
- Ființa și lucrările lui Dumnezeu. Atributele lui Dumnezeu (Originea divino-umană a atributelor lui Dumnezeu; Împărțirea atributelor dumnezeiești: Atributele naturale; Atribute intelectuale; Atribute morale).

III. DUMNEZEUL ÎNTREIT ÎN PERSOANĂ

- Dogma Sfintei Treimi.
 - Descoperirea Sfintei Treimi în Sfânta Scriptură;
 - Formularea dogmei Sfintei Treimi și precizarea terminologiei trinitare;
 - Persoanele Sfintei Treimi (Înșuriri speciale; Distincții și antinomii);

IV. DUMNEZEUL CREATORUL

- Crearea lumii nevăzute (Introducere; Originea îngerilor; Natura și funcțiunea îngerilor; Numărul și ierarhia îngerilor; Starea morală a îngerilor; Îngerii cei răi sau diavolii; Cinstirea îngerilor);

- Crearea lumii văzute (Introducere; Referatul biblic despre crearea lumii văzute);
- Crearea omului (Originea omului; Natura omului. Trup și suflet; Omul ca protopărinte).
- Căderea omului în păcat (Originea păcatului strămoșesc; Ființa păcatului strămoșesc; Teorii privind transmiterea păcatului strămoșesc; Urmările păcatului strămoșesc; Existența reală și universală a păcatului strămoșesc; Deosebiri interconfesionale).

V. DUMNEZEUL PRONIATORUL

- Providența divină. Definiția și aspectele providenței;
- Realitatea providenței divine (Introducere; Obiecții împotriva providenței și combaterea lor).

VI. DUMNEZEUL MÂNTUITORUL

- Persoana Mântuitorului în raport cu Sfânta Treime;
- Pregătirea omnirii pentru venirea Mântuitorului;
- Proorocii despre venirea Mântuitorului;
- Întruparea Mântuitorului. Persoana divino-umană a Mântuitorului;
- Unirea ipostatică și urmările ei dogmatice;
- Opera de mântuire a lui Iisus Hristos (Introducere; Raportul dintre Persoana și opera Mântuitorului Hristos; Raportul dintre mântuirea obiectivă și subiectivă);
- Întreita slujire a Mântuitorului (Introducere; Chemarea profetică; Slujirea arhierască; Demnitatea împărătească);
- Răscumpărarea și aspectele ei (Aspectul de jertfă al răscumpărării; Aspectul ontologic al răscumpărării; Diferențe interconfesionale);
- Adeverirea morții și Învierii Mântuitorului.

VII. DUMNEZEUL SFINȚITORUL

- Persoana și lucrarea Duhului Sfânt. Relația dintre Hristos și Duhul Sfânt în iconomia mântuirii;
- Harul divin mântuitor. Înșuririle lui (Harul Divin; Necesitatea harului; Gratuitatea harului; Universalitatea harului);
- Harul, harismele și darurile Sfântului Duh.
- Mântuirea subiectivă sau îndreptarea (Introducere; Etapele îndreptării; Condiția însușirii mântuirii subiective - credința și faptele bune; Mântuirea subiectivă privită interconfesional);
- Cinstirea sfinților în Biserica Ortodoxă (Introducere; Cinstirea lui Dumnezeu; Cinstirea sfinților; Temeiurile cinstirii sfinților; Cinstirea sfinților moarte; Cinstirea sfinților icoane; Cinstirea sfinței cruci; Precinstirea Maicii Domnului; Pururea-fecioria Născătoarei de Dumnezeu);
- Sfânta Biserică (Doctrina despre Sfânta Biserică; Intemeierea Bisericii; Ființa Bisericii; Înșuririle Bisericii; Membrii Bisericii; clerul și credincioșii. Ierarhia bisericească);
- Sfintele Taine (Introducere; Ființa Tainelor; Necesitatea Tainelor; Numărul Tainelor);
- Sfânta Taină a Botezului (Introducere; Materia; Formula; Săvârșitorul; Primitorii);
- Sfânta Taină a Mirului (Introducere; Materia; Formula);
- Sfânta Taină a Euharistiei (Introducere; Materia; Formula; Săvârșitorul; Primitorii; Efectele);
- Sfânta Taină a Mărturisirii (Introducere; Instituție; Formulă; Efectele pocăinței);
- Sfânta Taină a Preoției (Introducere; Efectele; Instituția; Săvârșitorul; Primitorii);
- Sfânta Taină a Nunții (Introducere; Efectele; Săvârșitorul; Primitorii; Formula);
- Sfânta Taină a Maslului (Introducere; Materia; Săvârșitorii; Primitorii; Efectele);
- Ierurgiile. Sfintele Taine și ierurgiile în viața Bisericii și a credincioșilor.

VIII. DUMNEZEUL JUDECĂTORUL. ESHA-TOLOGIA CREȘTINĂ

- Învățătura creștină despre moarte. Judecata particulară;
- Starea sufletească după moarte (Introducere; Rai și iad);
- A doua venire a Domnului Iisus Hristos (Semnele Parusiei; Învieria morților; Judecata obștească sau universală);
- Sfârșitul lumii (Introducere; Cer nou și pământ nou; Viața de veci; Chinurile veșnice ale păcătoșilor).

(Continuare în pag. a 4-a)

(Urmare din pag. a 3-a)

BIBLIOGRAFIE: Pr. Prof. Dr. Isidor Todoran și Arhid. Prof. Dr. Ioan Zăgăran — „Teologie dogmatică” — Manual pentru seminariile teologice, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1991 (sau ediția a doua, Ed. Arhiepiscopale, Cluj-Napoca, 1997).

NOTĂ: În vederea obținerii unui rezultat cât mai bun la examenul de admitere, candidații sunt rugați să ia în considerare următoarele:

a) Subiectele de examen se formulează strict pe baza programei analitice prezentate;
b) Subiectele de examen pot să conțină un întreg capitol din programa analitică. De exemplu subiectul *Căile de transmitere a Revelației supranaturale: Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție* presupune tratarea tuturor subpunctelor indicate în programa analitică la capitolul respectiv. De asemenea, subiectele de examen pot să conțină doar o parte a unui capitol din programa analitică. De exemplu, subiectul *Sfânta Tradiție (Introducere, Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție; Deosebiri interconfesionale)* presupune tratarea numai a subpunctelor indicate în subiectul de examen.

c) Toate capitolele cuprinse în programa analitică, cu subpunctele lor, pot fi subiecte de examen, inclusiv cele care s-au dat în anii anteriori.

d) Baremurile de corectare se vor alcătui strict pe baza bibliografiei indicate și vor corespunde întocmai formulării subiectelor de examen. Tratarea oricăror altor subiecte care nu intră în cerințele subiectelor de examen nu se ia în considerare.

ISTORIA BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

1. Mărturii lingvistice și arheologice despre răspândirea creștinismului pe teritoriul țării noastre în sec. I-IV;

2. Viața creștină în Scythia Minor. Martiri, Episcopia Tomisului, teologi din Scythia Minor;

3. Începuturile Mitropoliei Ungrovlahiei. Mitropolia Severinului;

4. Mitropolia Moldovei în sec. XIV-XVI;

5. Viața bisericească în Transilvania în sec. XIV-XVI;

6. Viața monahală la români în sec. XIV-XVI. Sfântul Nicodim de la Tismana. Mănăstiri mai importante;

7. Tiparul în Țara Românească și Moldova în sec. XVI: Macarie, Filip Moldoveanu, Diaconul Coresi;

8. Mitropolia Ungrovlahiei în sec. XVII: Mitropolii Teofil, Ștefan, Varlaam și Teodosie. Biblia de la București.

9. Mitropolii Varlaam și Dosoftei ai Moldovei. Sinodul de la Iași;

10. Mitropolii Ilie Iorest, Simion Ștefan și Sava Brancovici ai Transilvaniei;

11. Mitropolitul Antim Ivireanul;

12. Dezbinarea Bisericii Ortodoxe din Transilvania în anii 1698-1701. Lupta clerului și credincioșilor pentru apărarea Ortodoxiei în Transilvania în sec. al XVIII-lea.

13. Biserica din Țara Românească și Moldova în timpul regimului fanariot. Mitropolii și episcopi - îndrumători ai culturii;

14. Mitropolitul Veniamin Costachi;

15. Mitropolitul Andrei Șaguna;

16. Biserica din România între anii 1859-1918. Reformele bisericești ale lui Alexandru Ioan Cuza. Recunoașterea autocefaliei;

17. Biserica Ortodoxă Română în perioada 1918-1944. Patriarhii Miron Cristea și Nicolae Munteanu;

18. Biserica Ortodoxă Română după 1848. Probleme generale. Patriarhii Justinian, Iustin și Teoctist.

BIBLIOGRAFIE: Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, Manual pentru Seminariile teologice, ed. IV, Galați, 1996 (se pot folosi, la nevoie, și alte ediții anterioare).

NOTĂ: În vederea obținerii unui rezultat cât mai bun la examenul de admitere, candidații sunt rugați să ia în considerare următoarele:

a) Subiectele de examen se formulează strict pe baza programei analitice prezentate;
b) Subiectele de examen pot să conțină un întreg capitol din programa analitică. Această presupune tratarea tuturor subpunctelor indicate în programa analitică la capitolul respectiv. De asemenea, subiectele de examen pot să conțină doar o parte a unui capitol din programa analitică. În acest caz se presupune tratarea numai a subpunctelor indicate în subiectul de examen;

c) Toate capitolele cuprinse în programa analitică, cu subpunctele lor, pot fi subiecte de examen, inclusiv cele care s-au dat în anii anteriori;

d) Baremurile de corectare se vor alcătui strict pe baza bibliografiei indicate și vor corespunde întocmai formulării subiectelor de examen. Tratarea oricăror altor subiecte care nu intră în cerințele subiectelor de examen nu se ia în considerare.

LIMBA ROMÂNĂ

MANUALE VALABILE (cele după care candidații au studiat):

● *Limba română, manual pentru clasa a V-a*, ediția 1996 și 1997; autori: Ana Dumitrescu, Vasile Teodorescu;

● *Limba română, manual pentru clasa a VI-a*, ediția 1997, 1998; autori: Mihaela Butoi, Gh. Constantinescu-Dobridor;

● *Limba română. Gramatică*, manual pentru clasa a VII-a, ediția 1998, autor: Ion Popescu;

● *Limba română. Gramatică*, manual pentru clasa a VIII-a, ediția 1999.

● *Limba și literatura română*, manualele pentru clasele a IX-a, a X-a, a XI-a, numai capitolele: Compunere școlară, Exerciții de cultivare a limbii și Noțiuni de teorie literară (numai figurile de stil).

TE M A T I C Ă

Proba scrisă la *Limba română (gramatică)* va cuprinde subiecte axate pe elaborarea de compuneri, interpretări de texte și exerciții de cultivare a limbii.

Cerințele vor fi corelate cu informația cuprinsă în manualele de Limba și literatura română pentru clasele a IX-a, a X-a și a XI-a, în capitolele: **COMPUNERI ȘI EXERCITII DE CULTIVARE A LIMBII**.

Se va solicita redactarea unor tipuri de compuneri (cu destinație oficială, cu caracter epistolar, compuneri pe bază de texte literare și experiențe de viață, cu caracter oratoric, compuneri după opere literare, compuneri libere), prevăzute în programa de liceu, în care se vor valorifica cunoștințele referitoare la tehnicile de redactare a unei compuneri, cele referitoare la stilurile funcționale ale limbii și normele de natură gramaticală și stilistică.

Subiectele de examen vor putea cuprinde interpretări stilistice ale unor texte cunoscute sau la prima vedere, în care să se valorifice cunoștințele de teorie literară (mai ales figurile de stil studiate în liceu), de gramatică, lexicologie, semantică și fonetică.

Interpretarea stilistică are în vedere: relația estetică dintre idee („conținut”) și expresie, adecvarea expresiei la conținutul ideatic și emoțional al textului, încadrarea textului în opera din care face parte, argumentarea apartenenței la un stil funcțional (științific, literar-artistic sau beletristic, juridico-administrativ sau oficial, publicistic etc.), evidențierea valorilor expresive și a contribuției particularităților de natură fonetică, lexicologică, morfologică, sintactică și stilistică, la construirea și transmiterea unui mesaj, identificarea figurilor de stil și evidențierea rolului acestora în operă, semnificarea unor abateri de la normele gramaticale și stilistice, aprecieri cu privire la originalitatea stilului și contribuția autorului la cultivarea variantei literare a limbii.

NOTA 1. Subiectele nu vor cuprinde probleme teoretice de gramatică, nici analize morfo-sintactice, lexicale sau fonetice. Asemenea informații vor fi valorificate în compunerile și interpretările de texte respective.

NOTA 2. Manualele indicate și tematica de *limba română* sunt valabile și unice pentru toate facultățile, profilurile și specializările din cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, unde *Limba română* este disciplină de concurs.

LITERATURA ROMÂNĂ

Manualele valabile (cele după care candidații au studiat):

— *Limba și literatura română*, manual pentru clasa a IX-a, E.D.P., București, 1996, 1997. Autori: M. Angheliescu, Gh. Lăzărescu, N.I. Nicolae, C. Bărboi, A. Gh. Olteanu, C. Stoica, V. Gheorghiu, C. Otobăcu, E. Berea-Găgeanu, I. Coteanu.

— *Limba și literatura română*, manual pentru clasa a X-a, E.D.P., București, 1997, 1998. Autori: M. Pavnotescu, N.I. Nicolae, A. Gh. Olteanu, Gh. Lăzărescu, E. Leahu, L. Pavel, V. Teodorescu, M. Cerchez, F. Ioniță.

— *Limba și literatura română*, manual pentru clasa a XI-a, E.D.P., București, 1998, 1999. Autori: M. Pavnotescu, N.I. Nicolae, A. Gh. Olteanu, Gh. Lăzărescu, E. Leahu, L. Pavel, V. Teodorescu, M. Cerchez, F. Ioniță.

— *Limba și literatura română*, manual pentru clasa a XII-a, E.D.P., București, 1999, 2000. Autori: A. Grigor, M. Iancu, A. Ilian, E. Neagoe, M. Nebunu, N.I. Nicolae, A. Gh. Olteanu, L. Pavel, E. Roșca.

TE M A T I C Ă

— Costache Negruzzi: *Alexandru Lăpușeanul* (subiectul nuvelei; compoziție; personaje; conflicte, trăsături romantice).

— Mihai Eminescu: *Sara pe deal; Luceafărul; Scrisoarea I; Glossă* (comentarii literare).

— Ion Creangă: *Amintiri din copilărie* (compoziție, personaje și mijloace de individualizare; viziune asupra lumii). *Povestea lui Harap-Alb* (motive narative; realism și fantastic).

— Ion Luca Caragiale: *O scrisoare pierdută* (conflictul și evoluția lui; personaje; sursele comicului); *În vreme de război* (comentarii).

— Ioan Slavici: *Moara cu noroc* (subiectul nuvelei; personaje, analiza psihologică).

— Octavian Goga: *Rugăciune* (comentariu literar).

— Alexandru Macedonski: *Noaptea de decembrie* (comentariu de text).

— George Bacovia: *Plumb* (comentariu literar).

— Mihail Sadoveanu: *Baltagul* (subiectul romanului; compoziția; personaje; mit și tradiție).

— Tudor Arghezi: *Testament* (comentariu de text; estetica urtului);

— Lucian Blaga: *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii, Paradis în destrămare* (comentarii literare).

— Liviu Rebreanu: *Ion* (compoziție; personaje). *Pădurea spânzuraților* (problematika romanului, compoziție, drama lui Apostol Bologa).

— Ion Barbu: *Riga Crypto și Iapona Enigel* (comentariu de text).

— Camil Petrescu: Elemente de nouitate în estetica romanului, *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război* sau *Patul lui Procust* (problematika romanului; compoziție; drama intelectualului).

— G. Călinescu: *Enigma Otiliei* (problematika romanului; compoziție; personaje; specificul narațiunii).

— Mircea Eliade: *La țigănci* (subiectul; personaje; elemente fantastice; mitul labirintului; semnificația deznodământului) sau *Maltreyl*.

— Vasile Voiculescu: *Loștriuța*; (subiectul povestirii; elemente folclorice; personaje; semnificația deznodământului); *În Grădina Ghetsimani* (comentariu).

— Marin Preda: *Moromeții*, vol. I, (problematika romanului; compoziție, personaj principal; particularități stilistice).

— Nichita Stănescu: *Leoaică tânără, iubirea* (comentariu literar), *În dulcele stil clasic* (comentariu).

— Marin Sorescu: *Iona* (tematică; construcție și semnificații; personajul; semnificația deznodământului).

NOTA 1. Candidații trebuie să aibă competența:

— de a interpreta sau comenta un text literar, folosind limbajul adecvat;

— de a identifica și motiva apartenența unui text la genul liric (teme, motive, organizarea textului, tipul de imagini - structura și semnificația lor, limbajul poetic, prozodie), epic (temă, compoziție, specificul narațiunii, personaje și caracterizarea lor etc.), dramatic (compoziție, conflict, personaj etc.);

— de a explica, interpreta și comenta momente ale subiectului literar, scene din operele recomandate (cu precădere fragmente reproduse în manual), fragmente de poezie, titluri de opere, replici ale unor personaje, motive, imagini-cheie;

— de a interpreta o operă ori a caracteriza un personaj (sub formă de eseu) pornind de la un citat din opera respectivă sau din receptarea critică a acesteia;

— de a folosi adecvat cunoștințele de teoria literaturii, de a formula puncte de vedere proprii (argumente pe bază de text), de a se exprima corect din punct de vedere gramatical.

NOTA 2: Manualele indicate și programa de literatură română sunt valabile și unice pentru toate facultățile, profilurile și specializările din cadrul Universității „Lucian Blaga”.

LIMBA ȘI LITERATURA FRANCEZĂ

1. *Limba franceză, manual pentru clasa a VIII-a (anul IV de studiu)*, autor: Dan Ion Nasta. Probleme de gramatică și vocabular tratate în manual - integral, edițiile 1995—1997;

2. *Limba franceză, manual pentru clasa a IX-a (anul V de studiu)*, autori: Aurora Botez, Malvina Ciurel, Felicia Mihai. Probleme de gramatică și vocabular tratate în manual - integral, edițiile 1995—1997.

3. *Limba franceză, manual pentru clasa a X-a (anul VI de studiu)*, autori: Aurora Botez, Marian Perișanu. Probleme de gramatică și vocabular tratate integral în manual, edițiile 1995—1996;

4. *Limba franceză, manual pentru clasa a XI-a (anul VII de studiu)*, autor: Marcel Saraș. Probleme de gramatică și vocabular tratate în manual - integral, edițiile 1995—1997.

TE M A T I C Ă

Proba de limba franceză este o probă scrisă și vizează domeniile gramatică și lexic. În privința gramaticii sunt urmărite problemele de morfologie și sintaxă prezentate în manual: concordanța timpurilor la indicativ, și condițional, folosirea subjonctivului și concordanța timpurilor la subjonctiv, domeniul pronumelui, al numeralului, al adjectivului și adverbului, acordul participiului trecut,

raporturile logico-sintactice și conectorii de frază (pronume relative, conjuncții și locuțiuni conjuncționale), fraza interogativă, pasivă și negativă.

În privința lexicului se vor propune exerciții vizând familia de cuvinte, sinonimia, omonimia, antonimia, polisemia, precum și exerciții de folosire în fraze proprii a respectivelor fenomene lexicale, inclusiv valorificarea prin construcții de fraze a expresiilor evidențiate de manuale.

Se vor propune și transformări din discurs direct în discurs indirect și invers, contrageri și dezvoltări de fraze.

Retroversiunile propuse vor viza problemele de gramatică și de lexic mai sus menționate, iar la specializarea *Litere*, textul de tradus ar putea fi beletristic.

Nu se propun comentarii literare.

Este posibil să se propună un scurt comentariu al unei fraze de autor sau al unei maxime, în cel mult 50 de rânduri, sau o compunere liberă, pe o temă dată (descriere, narațiune, dialog situațional, scrisoare etc.). Se vor urmări, în acest caz, capacitatea de interpretare și redactare corectă în limba franceză, de ordonare a ideilor și de argumentare logică, și în special corectitudinea exprimării, claritatea și precizia acesteia, abilitățile de exprimare, bogăția lexicală, originalitatea stilului candidatului.

LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ

I. COMPETENȚA DE COMUNICARE SCRISĂ

Compunere liberă dirijată

● redactarea unei compuneri pe o temă dată sau pe baza unui suport vizual (cu început sau/și sfârșit dat, cu număr fix de cuvinte sau nu; texte de diferite tipuri: narative, argumentative, reflexive);

● relatarea unei întâmplări reale sau imaginare, a unei situații din universul cotidian, a unei experiențe personale;

● **Conținuturi tematice** (inclusiv pentru compunerea tematică la specializările B. Teologie protestantă și Științe ale comunicării)

1. Alltag (Familie, Schule, Freizeit, Hobbys und Trinken, Mode und Kleidung, Probleme der Jugendlichen, Gesundheit, Einkaufen, Reisen, Sport, Urlaub, Umwelt, Wandern);

2. Charakterisierung und Beschreibung von Personen;

3. Heimat;

4. Dorf und Stadt. Vor- und Nachteile;

5. Wirklichkeit und Phantasie, Geschichte und Wahrheit, Liebe, Stolz und Eitelkeit;

6. Krieg und Frieden, Verfremdung und Menschlichkeit, Hilfsbereitschaft und Freundlichkeit, Freundschaft, Verantwortung, Autopferung, Ideale, Vorbilder.

7. Umwelt und Umweltschutz;

8. Landeskunde;

9. Berufe.

II. ACTE DE LIMBAJ

Redactarea unui dialog situațional sau a unei scrisori (cu număr fix de cuvinte) în care să se realizeze următoarele acte de limbaj:

● a da/cere explicații/informații;

● a descrie/confirma/infirma o situație;

● a motiva o acțiune;

● a-și exprima acordul/dezacordul, bucuria/supărarea/teama/rugămintea, simpatia/antipatia, interesul/dezinteresul, siguranța/reținerea, încrederea/neîncrederea, curiozitatea/indiferența / surprinderea / înțelegerea / compasiunea;

● a confirma/contrazice;

● a încuraja, a promite, a interzice;

● a face propuneri;

● a-și exprima dorințe/rugăminti;

● a da ordine, a trasa sarcini;

● a da/refuza permisiunea;

● a-și exprima intenția/a întreba de intenție;

● a atrage atenția, a preveni;

● a transmite salutări, a invita, a prezenta pe cineva cuiva.

III. ELEMENTE ȘI STRUCTURI LEXICALE DIN URMĂTOARELE LECȚII CU CARACTER OBLIGATORIU CUPRINSE ÎN MANUALELE PENTRU CLASELE IX—XII

a) *Anul IV de studiu*

Din: *Limba germană, clasa a VIII-a* (Autori: Lidia Eremia și Mioara Savinută) ed. 1995

1. Ein Stadtbummel

2. Falsch verstanden

3. Der Wald, ein Reichtum unseres Landes

4. Gefunden

5. In einem Warenhaus

b) *Anul V de studiu* (în funcție de manualul folosit la clasă în anul de studiu respectiv)

Din: *Limba germană, Clasa a IX-a* (Autori: Ida Alexandrescu, Christiane Cosmatu, Ioan Lăzărescu), ed. 1995 și urm.

1. Unser Vaterland

(Continuare în pag. a 5-a)

(Urmare din pag. a 4-a)

2. Braşov
3. „Erlkönig“ von J. W. Goethe
4. „Warte nur, balde“ von H. Spoerl
- „Der Stadtebauer von Bertolt Brecht sau
Din: *Deutsch mit Spaß, clasa a IX-a, Anul VIII de studiu* (Autori: Ida Alexandrescu și Ioan Lăzărescu), ed. 1995 și urm.

1. Fernsehen
2. Lesen
3. Freizeit und Hobbys
4. Rheinlandschaften
5. Großstädte
- c. *Anul VI de studiu*
Din: *Limba germană, clasa a X-a* (Autori: I. Müller și H. Müller), ed. 1955 și urm.

1. „Die Abreise“ nach J. H. Rosler
2. „Das Brot“ von W. Borchert
3. München
4. Die Welt der Industrie und der Mensch
5. „Wenn die Haiische Menschen waren“ von B. Brecht

- d) *Anul VII de studiu*
Din: *Limba germană, clasa a XI-a* (Autori: I. Müller și H. Müller), ed. 1995 și urm.

1. „Nachts schlafen die Ratten doch“ von W. Borchert
2. „Mein teures Bein“ von H. Boll
3. „Leben des Galilei“ von B. Brecht
4. „Die Physiker“ von Fr. Durrenmatt
5. „Mein Stock“ von K. H. Waggerl

NOTĂ: Verificarea nu vizează conținutul rile lecțiilor mai sus enumerate, redarea sau interpretarea lor, ci elemente de vocabular, structurile de vocabular cuprinse în ele.

IV. ELEMENTE ȘI CONSTRUCȚII GRAMATICE

- Substantive (gen, număr, declinare, substantive compuse, derivare, substantivare);
- Adjectivul (poziție, folosire și grade de comparație, declinare, compunere și derivare)
- Pronumele (personal, posesiv, demonstrativ, impersonal, declinare)
- Numeralul (cardinal și ordinal)
- Verbul (predicativ, auxiliar, modal, poziția în propoziție, timpurile verbale, modul indicativ, modul conjunctiv, diateza activă și pasivă, rectiune)
- adverbul (timp, loc, mod, grade de comparație)
- conjuncția (coordonatoare și subordonatoare)
- topica propoziției principale și secundare
- construcții infinitivale și participiale
- propoziții secundare (subiectivă, completivă, atributivă/relativă, circumstanțială temporală, condițională, cauzală, modală, consecutivă, finală, de măsură progresivă)
- vorbire directă și indirectă.

Cunoștințele de gramatică vor fi apreciate integrator ca instrument auxiliar de transmitere a mesajului și verificate în mod special prin exerciții gramaticale de diverse tipuri. Sunt valabile tipurile de exerciții de la prima limbă și literatură străină.

LIMBA ȘI LITERATURA ENGLEZĂ

(Programă valabilă pentru Litere A și B și Limbi Moderne Aplicate* A și B)

Subiectele concursului de admitere vor fi elaborate pe baza manualelor de limba engleză în uz, aprobate de Ministerul Educației și Cercetării, fie că sunt de tip vechi sau alternative.

Se cer problemele de vocabular: cuvinte, expresii în totalitatea lor, așa cum sunt prezentate în manualele în vigoare. Se va acorda atenția cuvenită expresiilor idiomatice conținute în texte sau în exercițiile aferente.

Problemele de gramatică conținute în manuale și parcurse la clasă vor fi verificate în cadrul concursului de admitere numai sub formă de exerciții; se vor avea în vedere unele particularități, cum ar fi pluralele neregulate, comparația neregulată a adjectivelor și adverbilor, concordanța timpurilor, „if-clause”-ul, exerciții de transformare de la diateza activă la diateza pasivă și invers, trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă și invers, exprimarea modalității în limba engleză, subordonarea, precum și altele existente în manuale sau volume folosite la pregătirea pentru admitere.

În alcătuirea subiectelor de literatură se vor avea în vedere autorii comuni tuturor manualelor menționate mai sus: William Shakespeare, Charles Dickens, Mark Twain, Thomas Hardy, G. B. Shaw, Henry James, Ernest Hemingway.

Textul literar oferit spre interpretare nu va fi unul din manualele menționate dar va aparține unuia dintre autorii de mai sus.

Subliniem importanța parcurgerii exercițiilor ce conțin întrebări referitoare la textele literare, precum și a tuturor noțiunilor de teorie literară studiate (satiră, ironie, perspectivă narativă, personaj, intrigă, etc.).

* Pentru secția Limbi Moderne Aplicate cu specializările engleză-franceză, engleză-germană, franceză-engleză, germană-engleză este valabilă aceeași programă dar în locul subiectului de literatură candidații vor trebui să alcătuiască o compunere liberă pe o temă dată (scrisoare oficială/neoficială, invitație, descriere, dezbateri, etc.).

NOTĂ: Pentru secțiile istorie-engleză, teologie-engleză și biblioteconomie-arhivistică (colegiu) este valabilă aceeași programă.

Prezentăm în continuare, sub formă de exemple, noi tipuri de exerciții ce ar putea fi incluse în subiectele de concurs la limba engleză:

1. **Close:** Choose the correct answer from the four choices given below:

Every week a van pulls... (1)... workshop in a run-down Nottingham back street carrying a varied... (2)... slides for playgrounds, hand-made desks and leisure materials for handicapped children.

1. a) off a looking-ordinary; b) off an ordinary-looking; c) out of a looking-ordinary; d) out of an ordinary-looking;
2. a) merchandise; b) load; c) goods; d) change.

2. **Reading:** Read the following text, then answer the questions below (unknown text):
1. Underline the sentence which does not belong to the passage.

2. Give the passage a title...
3. Which words of the first paragraph do the second and the third paragraphs develop?

2.
3.
4. Find at least two examples of “chores” (the text being about chores).....

5. Find three adjectives in the text which describe the word “chores.”
6. Find the noun in the text that can be used as a synonym of “chore.”

7. The main idea of the passage is that:
a) chores are repetitive, even boring, but necessary.

b) a “happening” is a strange sort of event opposed to a “chore.”

c) chores have no visible mark of improvement or progress behind them.

d) a work, unlike a chore, has an existence of its own, outside of time, at least for a while.

8. Which of the following points support the idea “A work is an achievement”?

a) books are printed and manuscripts written.
b) the page of a book, a poem or a song live on for a while in the mind of their creator.

c) dancing and cooking are evanescent art forms.
d) if undertaken optimistically, works may produce pleasure.

9. Which of the following sentences is a restatement of the idea “Chores are repetitive”?

a) chores are neither pleasant nor unpleasant.

b) chores are foreseen in advance.

c) chores are compulsory.

3. **Translation:** Translate into English:

Ar fi putut prinde autobuzul de opt dimineața, dar apropiindu-se de stație, zări o femeie tânără și i se păru că-l așteaptă pe el, așezată pe o bancă, prefăcându-se că citește... (etc.).

4. **Multiple Choice:** Choose the correct form (one choice only):

1. Help! Mike (a) fell (b) has fallen (c) is falling into the river and he can't swim. (etc.).

5. **Literature:** Textele folosite mai jos trebuie considerate ca fiind exemple și nu parte a programei de admitere la literatură.

a) **Multiple Choice:** Fill in with the appropriate answer:

1. Thomas Hardy is ranked among the greatest..... novelists.

a) Romantic; b) Twentieth-century; c) Victorian.

2. The italicized phrase in “On a beach at night alone / As the old mother sways her to and fro...” is a.....

a) symbol; b) metaphor; c) personification

3. “The Short Happy Life of Francis Macomber” by Ernest Hemingway is a.....

a) short novel; b) short story; c) tale

b) **True/False:** Write a T (true) or F (false) beside each sentence:

1. Sally Hayes and Jame Gallagher are main characters in the fragment from J.D. Salinger's *The Catcher in the Rye*.

2. The passage from *Tess of the D'Urbervilles* is descriptive of both natural setting and human character.

3. Ernest Hemingway's style is characterized by simplicity and conciseness.

4. *The Portrait of the Artist as a Young Man* is written from an omniscient point of view.

c) **Transformation:** Rephrase the following paragraphs in keeping with the norms of grammar, but also turning it into a third person narrative:

“Then I thought for a minute, and says to myself, hold on; s'pose you'd a'done right and give Jim up, would you have felt better than what you do now?”

d) **Matching:** Match the italicized words and phrases in column A with their correspondents in column B:

A

- “... and he heard the carawonging roar...”

- “I thrice presented him a kingly crown...”

- “..... and such are daffodils

- With the green world they live in; ...”
- “Why should I cry out robbery because of a stamp duty and a tea duty and so forth?”
- “I am told you are looking for a position”
- Fog everywhere ...”

B

● pun
● onomatopoeic epithet
● allusion
● symbol
● visual image
● metonymy

e) **Short/Extended Answer:**

1. Give a personal example of a lexical and grammatical repetition based on your knowledge of Charles Dickens's *Bleak House*.

2. In no more than 50 words, explain the pun in “brutish beasts”. Refer to one of the characters in William Shakespeare's *Julius Caesar*.

3. Define the italicized words and phrases in terms of figures of speech:

a) “The band of silver paleness along the horizon made even the distant parts of the plain appear dark and near”.

b) “Ben: The jungle is full of diamonds, Willy”.

c) “... As much mud in the streets as if the waters had but newly retired from the face of the earth”.

f) **Guided commentary:**

1. In 50 words comment on the symbolism of the title Chosen by J.D. Salinger for his novel.

2. In no more than 50 words, comment on the dramatic irony present in the following lines from:

G.B. Shaw's *The Devil's Disciple*:

“SWINDON: As a matter of form, sir, give your name.”

RICHARD: As a matter of form, then, my name is Anthony Anderson, Presbyterian minister in this town”.

g) **Inference:**

1. Do these characters' names stand for anything in particular? Why do you think they have been chosen?

Morris Townsend; Willy Loman; Stephen Dedalus

2. Who is the story within the story in *The Open Window* told by and to what purpose?

3. Distinguish a group of imaginary characters created by Huck in the fragment from *The Adventures of Huckleberry Finn* by Mark Twain and comment on their part in the plot.

h) **Cultural Awareness:**

What historical event does Swift satirize with:

“When we ate eggs we used to break them open at the larger end. But our Emperor's grandfather, while he was a boy, once cut his finger when doing this. For this reason, the Emperor, his father, made a law that eggs were to be broken at the smaller end”?

6. **Idioms:** Find and underline the expression corresponding to the italicized idiom above:

He stood up for his friend - means that he

a) gave his friend his seat

b) defended him

c) went out with him (etc.).

7. **Error Analysis:** Find and correct the errors in the following:

I used to break my leg in a soccer game three month ago. (etc.).

8. **Writing:** Summarize the following fragment; imagine you are a journalist writing the Flash-News column. Do not exceed 50 words.

(unknown 150-word text).

PSIHOLOGIE

I. Introducerea în problematica psihicului uman;

II. Obiectul psihologiei;

PROCESELE PSIHICE SENZORIALE

III. Senzațiile:

1. Definiția și caracterizarea generală a senzațiilor;

2. Analizatorul - Structură și funcții;

3. Principalele modalități senzoriale;

4. Legile generale ale sensibilității.

IV. Percepția

1. Percepția ca proces și ca imagine primară obiectuală;

2. Fazele procesului perceptiv;

3. Legile percepției;

4. Formele complexe ale percepției;

5. Observația și spiritul de observație;

6. Iluzii perceptivă;

V. Reprezentare

1. Reprezentare ca proces și imagine mintală secundară;

2. Calitățile reprezentărilor;

3. Clasificarea reprezentărilor;

4. Rolul reprezentărilor în activitatea mintală.

PROCESELE COGNITIVE SUPERIOARE

VI. Gândirea

1. Intelectul și procesele cognitive superioare;

2. Gândirea ca proces psihic central;

3. Modalități de operare a gândirii;

4. Algoritmica și euristica;

5. Noțiunile și formarea lor;

6. Învățarea cognitivă;
7. Înțelegerea;
8. Rezolvarea problemelor.

VII. Limbajul

1. Comunicare și cunoaștere;

2. Funcțiile limbajului;

3. Formele limbajului.

VIII. Memoria:

1. Definiție și caracterizare generală;

2. Procesele și formele memoriei;

3. Factorii, legile și optimizarea memoriei;

4. Diferențele individuale și calitățile memoriei;

5. Memorie și uitare.

IX. Imaginația:

1. Caracterizarea procesului imaginativ;

2. Procedee ale imaginației și combinatorica imaginativă;

3. Formele imaginației;

4. Imaginația ca proces predilect al creativității;

ACTIVITĂȚI ȘI PROCESE REGLATORII

X. Activitatea umană

1. Noțiunea de activitate;

2. Elementele componente și structura psihologică a activității;

3. Formele activității;

XI. Motivația:

1. Definiția și funcțiile motivației;

2. Modalități și structuri ale motivației;

3. Formele motivației;

4. Motivație și performanță, optimism motivațional.

XII. Afectivitatea:

1. Definiția și specificul proceselor afective;

2. Proprietățile proceselor afective;

3. Clasificarea trăirilor afective;

4. Declanșarea și rolul proceselor afective.

XIII. Voința:

1. Voința ca modalitate superioară de autoreglaj verbal;

2. Structura și fazele actelor voluntare;

3. Calitățile voinței.

XV. Deprinderile:

1. Locul și rolul deprinderilor în structura activității;

2. Felurile deprinderilor;

3. Condițiile elaborării deprinderilor;

4. Etapele formării deprinderilor și curba exercițiului;

5. Priceperi și obișnuințe;

6. Interacțiunea deprinderilor, transferul și interferența.

XVI. Atenția:

1. Caracterizarea și definirea atenției;

2. Formele atenției și interacțiunea lor;

3. Însușirile atenției și educarea lor.

INTERACȚIUNEA PROCESELOR PSIHICE

XVII. Sistemul psihic uman și conștiința.

SISTEMUL DE PERSONALITATE

XVIII. Personalitatea:

1. Omul ca personalitate;

2. Personalitatea ca obiect de studiu psihologic;

3. Individ - persoană - personalitate.

XIX. Temperamentele:

1. Latura dinamico-energetică a personalității;

2. Tipurile de activitate nervoasă superioară;

3. Particularități psihologice ale temperamentelor;

4. Locul temperamentului în sistemul de personalitate;

5. Portrete temperamentale.

XX. Aptitudinile:

1. Latura instrumental-operațională a personalității;

2. Dotație nativă și construcție sau modelare prilejuită de învățare;

3. Clasificarea aptitudinilor;

4. Inteligența ca aptitudine generală.

XXI. Caracterul:

1. Latura rațional-valorică a personalității;

2. Componentele de bază ale caracterului: atitudinea stabilă și trăsătura volitivă.

3. Sistemul de atitudini. Structuri caracteriale.

XXII. Creativitatea:

1. Conceptul de creativitate;

2. Activitatea creativă;

3. Structura creativității;

4. Nivelul și stadii ale creativității.

ELEMENTE DE PSIHOLOGIE SOCIALĂ

XXIII. Relațiile interpersonale:

1. Definiția și caracterizare;

2. Tipuri de relații interpersonale;

3. Locul și rolul relațiilor interpersonale în structura personalității.

XXIV. Grupul și psihologia de grup:

1. Noțiunea de grup;

2. Caracteristicile definiției ale grupurilor mici;

3. Psihologia de grup; natură și efecte;

4. Metode și tehnici de cercetare ale grupurilor mici.

BIBLIOGRAFIE:

Popescu - Neveanu P., Zlat, M., Crețu T., PSIHOLOGIE, Manualul pentru clasa a X-a, Școli normale și licee, E.D.P., RA, București, 1995, 1996, 1997 și 1998.

Capitole scoase din manual:

- Metodele psihologiei;

- Bazele neurofiziologice ale psihicului uman

ITINERAR PASTORAL

Din încredințarea și cu binecuvântarea I.P.S. Mitropolit Dr. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ, P.S. Episcop-vicar VISARION RAȘINĂREANU a săvârșit următoarele:

- 26 Iunie a.c. — P.S. Sa a oficiat Vecernia și Acatistul Mântuitorului în Catedrală.
— A slujit și a predicat la înmormântarea credinciosului Ezechiel Oancea în biserica Sf. Ev. Luca din Sibiu.
- 28 Iunie a.c. — P.S. Sa a săvârșit slujba punerii pietrei de temelie la noua biserică cu hramul „Înălțarea Domnului” de la Spitalul Militar din Sibiu, rostind cuvânt de învățătură.
— Seara slujește Vecernia și Litia în Catedrală.
— A luat parte la recepția oficială oferită de Primăria Sibiu în onoarea consulului german.
- 29 Iunie a.c. — P.S. Sa a săvârșit, cu binecuvântarea I.P.S. Andrei al Alba-Iuliei, Sf. Liturghie arhierescă în biserica „Sf. Ap. Petru și Pavel” de la Penitenciarul din Aiud, rostind cuvânt de învățătură.
- 30 Iunie a.c. — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie arhierescă în Capela mitropolitană.
— În biserica Sf. Antonie din Sibiu a oficiat taina Sf. căsătorii unei perechi de tineri, rostind cuvânt de învățătură.
— Seara slujește Vecernia în Catedrală.
- 1 Iulie a.c. — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie arhierescă și punerea pietrei de temelie la noua biserică cu hramul „Învierea Domnului” din orașul Dumbrăveni (pr. paroh Ioan Vuță), rostind cuvânt de învățătură.
— Seara slujește și predică la slujba Vecerniei în parohia Motiș, prot. Mediaș (pr. paroh Lucian Pușcă).
- 2 Iulie a.c. — P.S. Sa a prezidat examenul de capacitate pentru tinerii teologi din Arhiepiscopia Sibiului.
- 3 Iulie a.c. — P.S. Sa a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă în Capela mitropolitană și slujba de Te-Deum cu prilejul deschiderii cursurilor preoțesti de la Facultatea de Teologie din Sibiu.
- 4 Iulie a.c. — P.S. Sa a săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala patriarhală din București și slujba de Te-Deum cu prilejul deschiderii lucrărilor Sf. Sinod al B.O.R.
- 4-5 Iulie a.c. — P.S. Sa a participat la lucrările Sf. Sinod.
— La întoarcerea spre Sibiu P.S. Sa a vizitat, împreună cu P.S. Gherasim al Râmnicului și P.S. Calinic al Argeșului, Schitul Trivale din Pitești.
- 7 Iulie a.c. — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie în Capela mitropolitană.
— A participat în Piața Mare la festivitatea prilejuită de Ziua Poliției Române, rostind o alocuțiune.
— Seara slujește vecernia la Catedrală.
- 8 Iulie a.c. — P.S. Sa a săvârșit slujba de sfințire a bisericii cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” din Beclean, prot. Făgăraș, recent restaurată și Sf. Liturghie arhierescă rostind cuvânt de învățătură.
— P.C. pr. paroh Nicolae Ludu a fost hirotesit întru iconom-stavrofor.
— Seara slujește și predică la Vecernia în biserica parohială din Arpașu de Sus, prot. Avrîg. P.C. pr. paroh Bunea Ioan a fost hirotesit întru sachelar.

Arhid. VASILE AVRAM

Din activitatea Facultății de Teologie „Andrei Șaguna”

Revedere la două decenii de la absolvire

Marți, 10 iulie a.c., s-au reintălnit, la sediul Facultății de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu, absolvenții de acum două decenii (1981).

Programul a debutat cu Sfânta Liturghie, oficiată la ora 10,00, de către P.S. Visarion Rășinăreanu, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, dintre profesori și absolvenți, în paraclisul Facultății. P.S. Sa le-a adresat celor prezenți un cuvânt de bun venit, din partea I.P.S. Mitropolit Antonie al Transilvaniei. Cu același cuvânt i-a întâmpinat și P.C. părinte prof. dr. Dumitru Abrudan, decanul Facultății. P.C. Sa a omagiat memoria dascălilor și absolvenților, care între timp s-au mutat la Domnul.

La ora 15,00 a avut loc slujba parastasului pentru cei adormiți. Cu acest prilej, s-a adresat absolvenților P.S. dr. Ioan Mihălțan, Episcopul Oradiei, invitat în calitate de fost profesor al acelei serii de absolvenți. A vorbit de asemenea, în numele absolvenților, P.C. pr. prof. dr. Ioan Sauca, directorul Institutului Ecumenic de la Bossey — Elveția, ca-

re se numără între absolvenți.

La 16,00 a avut loc îndătinata „oră de dirigiență”, cu participarea unora dintre profesori și a absolvenților, însoțiți de soții și în unele cazuri de copii.

Fiecare dintre absolvenți a făcut o expunere a activității desfășurate, cu realizările pe plan spiritual, misionar și administrativ gospodăresc. Acest moment al întâlnirii a prilejuit un fructuos schimb de impresii și experiențe, seria absolvenților din 1981, remarcându-se prin împliniri cu adevărat demne de pregătirea și vârsta maturității celor în cauză. S-a adus, în final, mulțumire lui Dumnezeu pentru tot harul și ajutorul pe care le-a revărsat peste viețile și destinul slujitorilor sfântului altar. S-a remarcat faptul cu totul pozitiv că în totalitate, absolvenții prezenți, în număr de 49, au fost hirotoniți.

A urmat apoi o agapă frățască în cantina Facultății de Teologie „Andrei Șaguna”.

PARTICIPANT

(Urmare din pag. 1)

ca tămăduitori ai trupurilor.

Orele lui de curs aveau seriozitatea, demnitatea și măreția unui oficiu sacerdotal. Era sever, dar drept și imparțial cu studenții pe care îi iubea ca pe copiii săi.

Prof. Dr. Nicolae Paulescu a fost savant, om de știință în sensul cel mai autentic dar mai presus de toate „un Om de o aleasă ținută morală”.

Viața lui pământească a fost fără prihană — viață de anahoret închinată desăvârșirii intelectuale și morale.

În cursurile sale la Facultate cu o severă dar științifică critică arăta neîntemeinicia materialismului, a darwinismului.

Convins de Dumnezeu lui Iisus a trăit intens sub revărsarea harică a Bisericii strămoșești — Biserica Ortodoxă. Mărturisirea: „Nu e Duminică și nu e sârbătoare în care să nu mă duc la o modestă bisericuță ortodoxă — ascult predică de la „Biserica Ene” și acolo răpit de frumusețea sublimă Liturghii a Sfântului Ioan Gură de Aur — să asist la jertfa Mieliului lui Dumnezeu care ridică păcatele lumii”. Nu se rușina să se plece sub patrafirul preotului spre mărturisirea sfântă. Se împărțea cu Trupul și Sângele Domnului spre iertarea păcatelor și viața de veci. Prezența mea în biserică — mărturisirea ei — înseamnă „Unirea desăvârșită ce trebuie să existe între religie și știință”, Unire pe care materialismul ateu a încercat în zadar s-o schimbe într-o infamă și dezastroasă dușmănie. Vin deci să aduc înțelepciunii infinite prinusul de adorație, al științei vieții.

Prof. dr. Nicolae Paulescu

Umbla în haine albe, simbol al curăției și sfințeniei creștine. Nu a fost căsătorit.

Atât în fața studenților la facultate cât și a credincioșilor la biserică, cuvântul său avea putere — trăire.

Redăm doar câteva mărturisiri din gândirea „Paulesciană” — actuale și în zilele noastre, care sunt demne de urmat.

— Educația creștină a tineretului este unica salvare a neamului.

— Creștinul trebuie să citească cel puțin o dată pe an, cartea sfântă a Evangheliilor.

— Viața cu toate splendorile este un Imn închinat Creatorului — știința vieții — cu toate luminile ei. Este o punte de lumină către Dumnezeu. Știința descoperă ceea ce a creat Dumnezeu. Ea nu creează ci luminează. Omul de știință nu se poate mulțumi să zică: „Credo in Deum”. El trebuie să afirme: „Scio Deum esse”.

— Știința este ingenuncherea smerită a creaturii în fața Creatorului.

— Cel mai mare păcătos poate deveni o icoană de virtute, numai să vrea să ingenuncheze sub zărea înălțată a pocăinței — în luminișul de cer și taină al iubirii divine. Dacă Omul și-ar da numai puțină osteneală să experimenteze trăirea spiritului în Dumnezeu prin credință — toți cei ce astăzi se îndoiesc de existența lui Dumnezeu și a sufletului lor, ar culege roadele unor fericite certitudini, și-ar da seama câtă deșertăciune e în viața de fărână ce-o trăim și câtă uscăciune fără sens e în

toate halucinațiile materialiste și atee.

— Chemarea lui Hristos răsună și azi peste zbuciumul neamurilor: „cel ce vrea să vină după Mine să se lupte de sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze Mie”. Crucea, adică lupta cu patimile.

— Dumnezeu este iubire. Iubirea trebuie să stea în inima vieții umane ca paradișul visurilor noastre să devină realitate... Prin iubirea plăcerii ne robim, prin iubirea lui Dumnezeu ne eliberăm. Iubirea este călăuză voinței; ea e puterea ce ne unește cu Dumnezeu, ne face asemenea Lui, ea e cheagul și temelia oricărei societăți umane.

— Iisus Hristos este mai adânc decât toți filosofii, mai divin decât toți întemeietorii de religii, mai puternic decât toți conducătorii de popoare. Om desăvârșit și pur ca o lăcrimă de rouă a zorilor, a cărui neprihănire atinge cerul. Asemenea Lui nu a fost Om pe pământ.

— Știința fără Dumnezeu se năruie-n haos; e o mărturie a neputinței și a neînțelegerii.

— Viața care nu simte prezența lui Dumnezeu în lume se afirmă în anarhie. Dumnezeu e temelia și încoronarea științei și vieții umane.

— Școala trebuie să fie un sanctuar unde slujesc cele mai reprezentative figuri de savanți, zămisliti din plămada duhului românesc; nu azil pentru concepțiile ologae ale unei pseudo-științe îmbolnăvite de ateism... Știința românească lipsită de respirația marilor orizonturi n-are

nici o aderență roditoare cu sufletul Țării. Ea falsifică generațiile neamului, acele generații care trebuie să știe că: Natura e un templu pe lespezile căruia poți săruta urmele pașilor lui Dumnezeu.

— Adevărata civilizație nu poate fi decât creștină... Credința în Hristos e singură în stare să civilizeze pe om.

— Civilizația română? Hristos este piatra de temelie a istoriei noastre. Creștinismul este unica zăre care deschide istoriei românești porțile veșniciei.

Prof. Dr. Nicolae Paulescu a fost savant, om de știință în sensul cel mai autentic al cuvântului, dar mai presus de toate om de o aleasă factură morală.

Frumusețea sufletului său — urmarea lui Hristos prin cuvânt și fapte și-a manifestat-o iertând pe cei care i-au furat descoperirea vieții sale — insulina — pe numeroșii săi vrăjmași prin cuvintele biblice: „Iartă-le lor, Doamne”.

S-a stins din viață la 19 iulie 1931. A fost îngropat în cimitirul Bellu din București, în murmur de rugăciune cu „tricolorul românesc și Sfânta Cruce la cap” — conform dorinței sale.

Biserica Ortodoxă îi cinstește memoria.

Din pilda vieții lui, din gândirea lui trebuie să se adape generațiile neamului.

De sus, din lumea de fericire și lumină divină duhul celui ce a fost Prof. Dr. Nicolae Paulescu privește surăzător peste veacuri.

Ctitor al științei românești, creștin de elită al Bisericii Ortodoxe, icoană în veac a savantului român, flacăra de duh românesc — acesta a fost profesorul și savantul Nicolae Paulescu.

● Semnalăm ● Semnalăm ●

● Protos. Dr. Juvenalie Ionașcu scrie „Sfânta Liturghie”, reprezentare iconică a Împărăției lui Dumnezeu. Colecția *Comorile pustiei*, alcătuită la inițiativa unor monahi români de la Sfântul Munte Athos, apare cu binecuvântarea I.P.S. Nicolae, Mitropolitul Banatului, Editura Anastasia, București, 2001, 150 p.

Cartea aceasta introduce în tainele credinței. Tratează teme despre pocăință ca o tristețe îmbucurătoare, despre taina iertării vrăjmașilor, despre naștere din apă și din Duh, și în cele din urmă despre viețuirea monastică, prăgustare a tainei Ierusalimului de Sus. Apoi se ocupă de Rugăciunea lui Iisus și Împărăția lui Dumnezeu. Toate acestea se fac înțelese prin Liturghia Îngerească.

„Sfânta Liturghie este o lucrare comună, o împreună slujire a oamenilor, a ingerilor și a sfinților, în frunte cu Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu, angajând în această și întreaga creație: devine un fapt cosmic, care își dezvăluie astfel întreaga sa măreție și anticipează existențial Împărăția Cerurilor” (pag. 145).

Orice creștin e dator să treacă prin toate aceste categorii, dacă vrea să ajungă la mărturisirea lui Dumnezeu.

● Editura „Semne” publică volumul de poezii: „Schimbarea la față” de Theodor Răpan, București, 2001, 301 p.

Este un volum de poezii substanțiale, se pare al șaselea din opera poetului. Prof. Vladimir Alexandrescu îi scrie o prefață frumoasă, iar el, poetul, dă o explicație valoroasă din care reiese că acest volum vine după treizeci de ani de așteptare. Ceea ce e sigur, că vor veni și altele.

El scrie printre alte lucruri interesante „o explicație”, care ar trebui citată în întregime. Scrie printre altele, cităm absolut la întâmplare din această prezentare: „Sunt fericit! După trei decenii de neliniștită așteptare în anticamera propriei-mi ființe, am reușit să tai, în sfârșit, cu briciul jugular Cuvântului, ca apoi să las să curgă-n țipar roua acestor confesiuni: îndoilei trecute și prezente, cazanii lirice jurnaliere, în mare parte, scrieri necesare. Am, în schimb, o singură dilemă: se va recunoaște ceva în Poet? De-ar fi măcar unu!”

Apoi mai are un cuvânt intitulat: „Cel ce sunt”, la sfârșitul volumului din care cităm:

„Jurist prin formație, nu magistratura, ci gazetăria și apoi, diplomația mi-au fost mai aproape, deși, judecând drept — și cele cinci volume de până acum pot sta cumva mărturie — cred că adevărata mea profesie a fost și a rămas totdeauna aceea de român. Iar poezia mi-a fost și mi-a rămas marea dragoste, alături aceea pentru soție, pentru copii, pentru prieteni, pentru cei care, precum tata, precum Nichita, nu mai sunt astăzi.

Am crezut, așadar, în menirea mea, aceea de a-mi dăruia sufletul semenilor, nu râvnind laurii celebrității, chiar dacă, parafrazându-l pe Bătrânul Pliniu, „poetul este singura făptură însuflețită pe care fulgerul nu o ucide întotdeauna”.

În rest, las totul pe seama biografilor.” (Theodor Răpan). Cităm absolut la întâmplare doar câteva versuri din poezia „Mers desculț”: „Pâine cuvântului îmi formulează/Întelesul. Îl leșină. Îl mistuie./ Poruncă albă — dimineața gândului. / Mers desculț pe sârma Adevărului.”

E o inimă și o conștiință de mare poet.

● *Teologie și Bioetică*, de Dr. George Stan; apare cu binecuvântarea P.S. Galaction, episcop al Alexandriei, Editura „Biserica Ortodoxă”, Alexandria, 2001.

Autorul scrie pagini bine gândite cum ar fi: despre avort, despre procrearea medical asistată, apoi pagini foarte interesante despre SIDA, despre transplantul de organe și despre ingineria genetică și clonarea. Apoi are două capitole bine structurate despre: eutanasia și homosexualitate. Adică tratează cele mai cunoscute și mai interesante boli care bântuie societatea modernă.

„Specificul lucrării de față constă în faptul că aceste practici nu sunt interpretate doar din perspectiva unei etici care rămâne exterioră ființei umane, ci prin spiritualitatea ortodoxă, care are rădăcini în ființa omului. Acesta este criteriul fundamental moral care șade la baza concluziilor la care se ajunge în lucrarea de față. De aceea, o recomandăm călduros celor ce caută o lumină călăuzitoare în labirintul sinuos al unor probleme genetice, biologice sau etice, provocate de mersul impetuos al progresului științific și tehnice contemporan”. Acesta le scrie despre carte părintele profesor Dr. Dumitru Popescu.

Este o carte despre care nu se poate spune decât că e de mare actualitate și un bun de circulație actuală, foarte interesant.

ANTONIE P.